

Amsterdams

Klimaat & Energiefonds

Jaarverslag 2023

Amsterdam, 27 september 2024

Amsterdams Klimaat & Energiefonds

Fondsbeheer

e3 B.V.
Pedro de Medinalaan 11
1086 XK Amsterdam

Portfoliomanagers

Dhr. C. Heijsteeg
Mevr. E. Harrewijn
Dhr. M. Hendriks
Dhr. J. Meinders
Dhr. L. Bertels (t/m juni 2023)
Mevr. N. Geerts (vanaf oktober 2023)

Bewaarder

Stichting Bewaarder Amsterdams Klimaat & Energiefonds
Woudenbergseweg 11
3953 ME Maarsbergen

Investeringscommissie

Dhr. F. Bisschop, voorzitter (t/m juli 2023)
Dhr. K.E. Engelse, voorzitter (vanaf augustus 2023)
Mw. M. Geense
Dhr. J. Kroes
Dhr. S. Follender Grossfeld (t/m juli 2023)
Mw. A. van Herwijnen
Dhr. F. Verhoef (vanaf augustus 2023)

Compliance

Darwin Financial Platform B.V.
Gustav Mahlerplein 3
1082 MS Amsterdam

Accountant

Forvis Mazars N.V.
Delflandlaan 1
1062 EA Amsterdam

Telefoon

020 - 2616940

E-mail

info@akef.nl

Website

www.akef.nl

Missie:

“Projecten stimuleren die een bijdrage leveren aan de routekaart klimaatneutraal en circulaire strategie van Amsterdam”

Amsterdam wil de verduurzaming van de hoofdstad versnellen. Om dit te bewerkstelligen hebben ze een routekaart opgesteld met een lange termijn visie op de Amsterdamse energietransitie. Amsterdam wil in 2050 een volledig circulaire stad zijn en de CO₂ uitstoot ten opzichte van 1990 met 95% terugdringen. Het Amsterdams Klimaat & Energiefonds zet haar middelen in om dit doel te bereiken.

Het fonds investeert marktconform in projecten die aantoonbaar bijdragen aan één van de transitiepaden van de routekaart of de circulaire strategie van de gemeente Amsterdam. Daarnaast mogen de projecten niet in strijd zijn met het ESG-beleid van de fondsbeheerder. Het fonds werkt revolverend: met de opbrengsten die worden gerealiseerd uit de verkoop of herfinanciering worden nieuwe projecten mogelijk gemaakt. Het fonds opereert zelfstandig, op afstand van de gemeente, onder beheer van een professionele fondsbeheerder. Er is een bedrag van 45 miljoen euro gecommiteerd. Het fonds is opgezet als een Fonds voor Gemene Rekening (FGR).

Inhoudsopgave

1	Verslag van de beheerder	4
2	Verslag van Investeringscommissie.....	9
3	Jaarrekening.....	11
3.1	<i>Balans per 31 december 2022.....</i>	<i>11</i>
3.2	<i>Winst- en verliesrekening over 2022.....</i>	<i>12</i>
3.3	<i>Toelichting op de jaarrekening.....</i>	<i>12</i>
3.4	<i>Toelichting op de balans per 31 december 2022.....</i>	<i>15</i>
3.5	<i>Toelichting op de winst- en verliesrekening.....</i>	<i>20</i>
4	Overige gegevens	22
5	Controleverklaring van de accountant	23

1 Verslag van de beheerder

Verslag van de directie

Het Amsterdams Klimaat & Energiefonds (AKEF) is op 4 juli 2013 tot stand gekomen en op 3 oktober 2013 officieel gelanceerd. Het fonds is opgericht met als primaire doelstelling een bijdrage te leveren aan de duurzaamheidsambitie van de Gemeente Amsterdam. Het AKEF doet dit door het ter beschikking stellen van financiële middelen aan initiatieven op het gebied van energiebesparing, duurzame energieopwekking, energie-efficiency en circulariteit. Het is gebleken dat het fonds met name een interessante oplossing biedt voor projecten die zich in de realisatiefase bevinden en/of waarbij de initiatiefnemer aanvullend risicodragend kapitaal nodig heeft om senior (bank)financiering aan te trekken. Bovendien kan het fonds langlopende financiering aanbieden.

Het AKEF verstrekt risicodragende financiering in de vorm van leningen, garanties en/of aandelenkapitaal met een maximum van € 5 miljoen per project. Het fonds verstrekt nadrukkelijk geen subsidies maar uitsluitend marktconforme financieringen. Voor projecten die zijn gefinancierd tot en met 2020 gold daarbij een drempelrendementsverwachting van 7%. Vanaf 2021 is dit 4%.

Tot en met 2020 gold dat alleen projecten die een aantoonbare significante CO₂-reductie teweegbrengen in aanmerking komen voor financiering. Ook moesten projecten tot en met 2020 aantoonbaar een bijdrage leveren aan de Energiestrategie Amsterdam 2040. Vanaf 2021 komen alleen projecten in aanmerking die de Routekaart Klimaatneutraal en/of de Strategie Circulair volgen, die in 2020 zijn vastgesteld door de gemeenteraad van Amsterdam. Daarnaast blijft een significante CO₂-reductie wenselijk.

Sustainable Finance Disclosure Regulation

Het AKEF is een artikel 9 (sub 3) donkergroen fonds. De financieringen van het AKEF dragen bij aan het reduceren van CO₂-emissies, met het oog op het bereiken van de lange termijn doelstellingen inzake aardopwarming van het Klimaatakkoord van Parijs. Om ervoor te zorgen dat de financieringen bijdragen aan dit doel, wordt voorafgaand aan een financieringsbeslissing onderzocht wat de bijdrage van project is aan de reductie van de CO₂-emissies. Als onderdeel van de beoordeling wordt onderzocht hoeveel kilogram aan CO₂-emissies er gedurende de looptijd van het project (met een maximum van 25 jaar), wordt verminderd per gemiddeld geïnvesteerde euro per jaar. Tenzij er specifieke conversiefactoren zijn benoemd in de fondsdocumentatie, wordt voor het vaststellen van de reductie van CO₂-emissies gebruik gemaakt van de gegevens die worden gepubliceerd op <https://www.co2emissiefactoren.nl/>, wetenschappelijke bronnen of een door een onafhankelijk bureau opgestelde life-cycle analysis. Er wordt bij de beoordeling van de financiering geen referentie index gebruikt. Wel worden de uitkomsten van het onderzoek vergeleken met andere financieringen in de portefeuille. Daarnaast wordt onderzocht of een project geen negatieve effecten heeft op andere duurzaamheidsfactoren. Dit wordt getoetst aan de hand van een ESG due diligence. De resultaten daarvan worden verwerkt in het financieringsvoorstel van het relevante project, dat wordt voorgelegd aan de investeringscommissie van het AKEF. Om te voorkomen dat een project gedurende de looptijd alsnog negatieve effecten heeft op andere duurzaamheidsfactoren, wordt in de kredietdocumentatie opgenomen dat een project dient te voldoen aan de e3 Minimum Financieringseisen zoals weergegeven op de website van de fondsbeheerder.

Jaarlijks wordt naar alle projecten in de portefeuille van het AKEF een ESG-vragenlijst uitgestuurd. Deze vragenlijst geeft de input voor het sjabloon voor periodieke informatieverstrekking voor de financiële producten bedoeld in artikel 9, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste lid, van Verordening (EU) 2020/852, welke is opgenomen in Bijlage I.

Jaarlijks wordt er onderzocht of de verwachte reductie van CO₂-emissies van de projecten in de portefeuille

van het AKEF moet worden bijgesteld. Wanneer een project wordt gedesinvesteerd wordt de bijdrage van het project aan de reductie van CO₂-emissies over de looptijd van het project definitief vastgesteld door de investeringscommissie.

Ontwikkelingen

Tot en met 2022 waren er 30 financieringen toegekend ter grootte van in totaal € 72,9 miljoen. In het verslagjaar is voor € 2,8 miljoen aan aanvullende financieringen verstrekt, inclusief € 1,2 miljoen aan 3 nieuwe projecten.

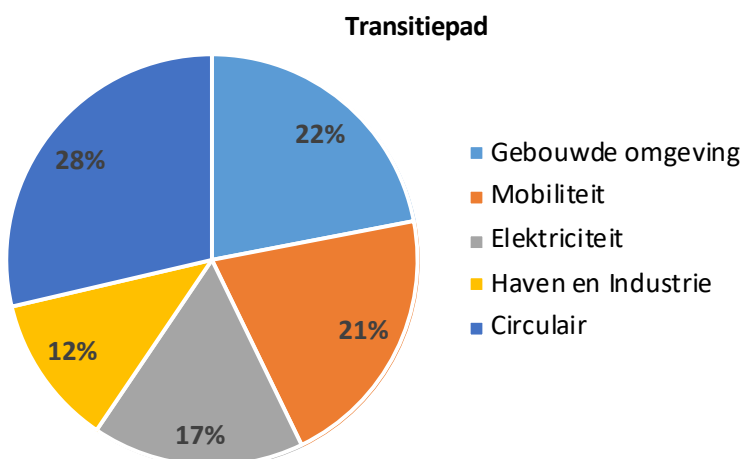
Ultimo 2023 heeft het AKEF 18 transacties in actief beheer en bedraagt het geïnvesteerde vermogen € 38,9 miljoen. Inmiddels is de financiering voor 15 initiatieven geheel afgewikkeld. De totale aflossingen en herfinancieringen bedragen € 32,1 miljoen, wat gelijk is aan 72% van het oorspronkelijke fondsvermogen.

Er zijn in 2023 geen additionele voorzieningen (inclusief bijzondere waardeveranderingen) getroffen. Dit heeft het mede mogelijk gemaakt dat het nettoresultaat fors is gestegen naar € 2.698.193. Het fondsvermogen is daarmee toegenomen tot € 55,9 miljoen.

Het aantal reguliere aflossingen is verder toegenomen en er was een tweeaantal vervreemdingen en versnelde volledige aflossingen. De financieringen aan nieuwe projecten zijn lager uitgevallen dan in voorgaande jaren, onder andere doordat niet langer gebruik wordt gemaakt van externe depots vanwege de risico's die daaraan verbonden zijn indien projecten in financiële problemen komen. Daarnaast is een aantal geplande nieuwe transacties uitgesteld. Het geïnvesteerde vermogen lag daardoor op het laagste niveau van de laatste 3 jaar. In het eerste kwartaal van 2024 is dit meer dan gecompenseerd. De verwachting op basis van de goedgekeurde financieringen en de pijplijn van mogelijke (vervolg)financieringen is dat in 2024 het geïnvesteerd vermogen zal toenemen. Door de relatief hoge rente is het niet de verwachting dat er veel herfinancieringen zullen plaatsvinden.

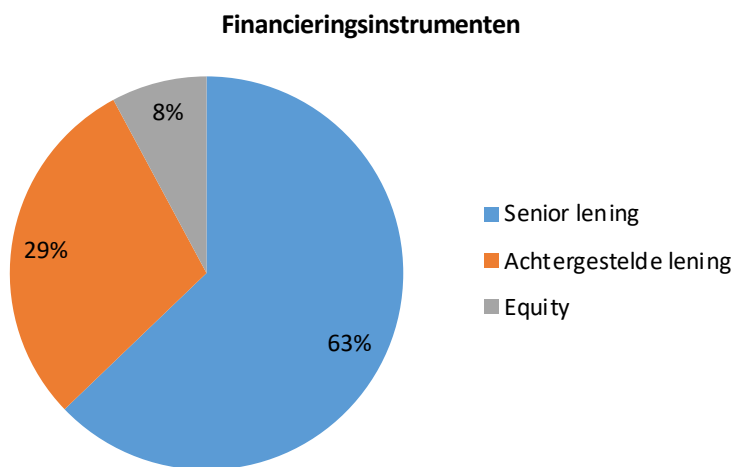
Diversiteit van de portefeuille – circulariteit grootste aandeel

De aanwas van nieuwe leads is redelijk. De congestieproblematiek maakt moeilijk voor projecten om locaties in Amsterdam te vinden. De beheerder selecteert daarom bewust op partijen die al in Amsterdam zijn gevestigd en een netaansluiting hebben, partijen die slechts een geringe aansluiting nodig hebben en partijen die juist een oplossing bieden voor het probleem. De pro forma verdeling van de verstrekte financieringen over de verschillende transitiepaden van de Routekaart Klimaatneutraal en de Strategie Circulair tot en met 31 december 2023 is als volgt (inclusief afgeronde financieringen):

Meest gebruikte financieringsinstrument: senior leningen

Het fondsreglement van het AKEF schreef tot en met 2020 een minimum rendementseis van 7,0% per jaar op individueel projectniveau voor. Vanaf 2021 is de drempelrendementsverwachting voor nieuwe projecten 4%. Afhankelijk van het risicoprofiel van de transactie wordt dit verhoogd met een risico-opslag. AKEF is zowel eerste financier van projecten waarvoor (nog) geen bankleningen beschikbaar zijn, in welk geval een senior positie wordt ingenomen, als verstrekker van achtergestelde leningen. In mindere mate wordt ook eigen vermogen verstrekt aan projecten waar ook senior leningen aan zijn verschaft. De verdeling over de verschillende, gehanteerde, financieringsinstrumenten tot en met 31 december 2023 is als volgt (inclusief afgeronde financieringen):

Door de zogenaamde hefboomwerking van het fonds is, onder andere door de afronding van financieringsrondes bij 3 van de gefinancierde projecten, toegenomen tot € 358,5 mln. aan duurzaamheidsinitiatieven in Amsterdam gerealiseerd (de financieringen van derden aan de projecten die het fonds heeft gefinancierd zijn 3,7 keer de financieringen vertrekt door het fonds).

Rendement

Financieel rendement 2023 bedroeg € 2.698.193

De opbrengsten in 2023 (€ 3.356.719) waren 6% lager dan in 2022 (€ 3.562.609). Doordat er geen ongerealiseerde waardeveranderingen waren is een positief nettoresultaat gerealiseerd van € 2.698.193 (2022: € 829.410). Ten opzichte van het gewogen gemiddeld geïnvesteerde bedrag in 2023 van € 40,3 miljoen, betekende dit een nettorendement van 6,7% (2022: 2,1%).

Fondsvermogen toegenomen

De behaalde resultaten worden aan het fondsvermogen toegevoegd waardoor het fondsvermogen is toegenomen en € 55,9 miljoen bedraagt.

Maatschappelijk rendement uitgedrukt in verwachte CO₂-reductie

Naast het financieel rendement wordt het maatschappelijk rendement van het fonds gemeten. Dit wordt primair uitgedrukt in het aantal gereduceerde kg CO₂ per gemiddeld geïnvesteerde euro. Voor de berekening van de impact van alle door het fonds verstrekte financieringen op de totale verwachte CO₂-

reductie wordt rekening gehouden met de looptijd van deze financieringen. De looptijden van de verstrekte financieringen verschillen per transactie. De oorspronkelijke doelstelling voor het fonds is minimaal 2 kg CO₂-reductie per jaar per gemiddeld geïnvesteerde euro.

Ten behoeve van de verstrekte financieringen zijn voor elk project aannames gemaakt over de verwachte CO₂-reductie. Na afwikkeling van een financiering wordt de daadwerkelijk gerealiseerde en verwachte nog te realiseren CO₂-reductie bepaald. De totaal verwachte CO₂ reductie wordt op fondsniveau berekend en bedraagt, op basis van de 33 gefinancierde initiatieven, naar verwachting 2,9 Mton, waarvan 30% al is vastgesteld voor afgeronde projecten. Daarmee is 213% van de totale fondsdoelstelling ingevuld.

Governance

Het AKEF valt onder het registratieregime van de Autoriteit Financiële Markten waarbij E3 B.V. als beheerder optreedt. Daarnaast is E3 B.V. administrateur van het fonds en is verantwoordelijk voor het selecteren, structureren en monitoren van de financieringsaanvragen.

CSC Governance B.V. is bestuurder van de Stichting Bewaarder Amsterdams Klimaat & Energiefonds en tekent als zodanig de financieringsdocumentatie, belangrijke besluiten en verzorgt de betalingen namens het AKEF. De bestuurder heeft de heren Heijsteeg en Hendriks en mevrouw Harrewijn gemachtigd om namens haar vergaderingen van aandeelhouders en commissarissen bij te wonen en stemrecht uit te oefenen voor die projecten waar het AKEF aandelen bezit en/of het recht heeft dergelijke vergaderingen bij te wonen met betrekking tot het financiële jaar 2023.

Darwin Financial Platform B.V. is verantwoordelijk voor de compliance en risico monitoring.

Naast de beheerder, de Stichting Bewaarder en de compliance officer speelt de Investeringscommissie (IC) een belangrijke rol in de governance van het AKEF. De IC komt diverse keren per jaar bijeen om financieringsvoorstellen te beoordelen en de voortgang van de projecten te monitoren. In 2022 is de commissie 6 maal bijeengekomen voor een formele IC-vergadering. De vergaderingen worden genoteerd en de notulen worden afgetekend door de voorzitter van het IC en de beheerder. In augustus 2023 hebben de heren Bisschop (voorzitter) en Follender afscheid genomen en zijn opgevolgd door de heren Engelse (voorzitter) en Verhoef.

Kosten organisatie AKEF

De vaste beheervergoeding aan de fondsbeheerder bedraagt sinds 2021 1,0% van het oorspronkelijke gecommitteerd vermogen plus 0,5% van het geïnvesteerd vermogen waarbij desinvesteringen met een vertraging van 6 maanden worden afgetrokken en voorzieningen direct. Bij een geïnvesteerd vermogen van minder dan 30 miljoen euro en minder dan 10 projecten onder beheer, wordt weer teruggevallen naar de oorspronkelijke afspraak van 1,5% per jaar over het daadwerkelijk geïnvesteerd vermogen.

Met betrekking tot de verslagperiode is voor een bedrag van € 655.285 (2022: € 660.444) aan vaste beheervergoedingen uitgekeerd. Uit deze vergoeding worden onder andere ook de accountant, de compliance officer en de juridische kosten betaald. Net als in 2022 is er in het verslagjaar geen prestatievergoeding uitgekeerd.

Macro-economische uitdagingen

Diverse projecten worden gehinderd in de uitvoering van hun (groei)plannen door de hoge energie- en grondstoffenprijzen en krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast is het door de gestegen rente en toegenomen voorzichtigheid op de financiële markt minder interessant om te herfinancieren en lastiger nieuwe financieringsrondes te starten. In 2023 zijn er landelijke verkiezingen gehouden. De coalitie die

vermoedelijk het nieuwe kabinet gaat vormen heeft aangegeven een ander klimaatbeleid te willen voeren, dan het huidige kabinet. Welke veranderingen dit zal opleveren, behalve het beperken van subsidies gericht op het klimaatbeleid, en in hoeverre dit de bedrijfsvoering van de bestaande projecten gaat beïnvloeden is vooralsnog onduidelijk.

De directie financiële implicaties voor het AKEF van de buitengewone macro-economische uitdagingen zijn tot nu toe beperkt. Er zijn slechts 2 herstructureringen waarvan gesteld kan worden dat die daarvan het resultaat zijn. Echter, het risico op potentiële oninbaarheid van de uitstaande investeringen blijft verhoogd. De beheerder houdt de situatie nauwkeurig in de gaten en houdt voldoende middelen in reserve om eventuele overbruggingsfinancieringen te verstrekken. Voordat een overbruggingsfinanciering wordt verstrekt moet de potentie van het project zich wel (her)bevestigd hebben.

Vooruitzicht 2024

We verwachten dat de intensiteit in de monitoring en assistentie van de al gefinancierde projecten onveranderd hoog zal zijn. De verwachting is dat subsidies zullen afnemen, waarbij kapitaalintensieve en innovatieve technologieën deze subsidiestromen vaak nodig hebben voor de overbrugging naar een rendabele businesscase. Daarnaast vormt de netcongestie in Amsterdam een serieuze bedreiging voor de uitbreiding van een aantal van de projecten en het vestigen van nieuwe projecten. Het karakter van de projecten die door het AKEF zullen worden gefinancierd zal naar aanleiding van deze ontwikkelingen waarschijnlijk veranderen. Wij verwachten desondanks dat AKEF een actieve rol zal kunnen blijven spelen bij de ondersteuning van initiatiefnemers van projecten in Amsterdam die aansluiten bij de Routekaart Klimaatneutraal en de Circulaire Strategie van de Gemeente Amsterdam. De beheerder verwacht in 2024 € 5 tot 10 miljoen aan nieuwe- en vervolgttransacties te realiseren en voldoende middelen vrij te maken voor transacties in de opvolgende jaren.

Tot slot

Ondanks, de veranderende politieke tendens ten aanzien van het klimaatbeleid, blijft duurzaamheid en reductie van de CO₂-voetafdruk volop in de aandacht staan van bestuurders, ondernemers en consumenten. Het AKEF tracht een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van Amsterdam door risicodragende financieringsfaciliteiten aan levensvatbare initiatieven en aanvullende ondersteuning aan ondernemers te verlenen.

Wij willen al onze stakeholders en dan met name de Gemeente Amsterdam, de ondernemers maar ook de medewerkers danken voor hun inzet en het in ons gestelde vertrouwen. Wij vertrouwen erop dat wij ook in 2024 weer zullen bijdragen aan de verdere verduurzaming van Amsterdam en met toenemende aandacht voor een bredere maatschappelijke impact.

Amsterdam, 27 september 2024
Directie E3 B.V.

2 Verslag van Investeringscommissie

De werkwijze van de Investeringscommissie (IC) van het AKEF is in 2023 onveranderd gebleven. Alle besluiten zijn genomen op basis van toelichting en discussie in de IC-vergaderingen nadat er voorafgaand een schriftelijke ronde van vragen en antwoorden had plaats gevonden. Ook in het afgelopen jaar heeft de IC nadrukkelijk aandacht gehad voor zowel financiële investeringscriteria als CO₂-berekeningen en circulariteit.

In totaal zijn er 6 IC vergaderingen geweest in 2023 die, op één na, allen met fysieke aanwezigheid van de leden zijn gehouden. Eén vergadering is digitaal gehouden om agenda-technische redenen.

De samenstelling van de IC is na de zomer gewijzigd. De voorzitter van het eerste uur Freerk Bisschop is, op grond van het rooster van aftreden, teruggetreden evenals de heer Stephan Follender Grossfeld. Beide posities zijn opnieuw ingevuld op grond van de reglementaire vereisten, na een evaluatie omtrent het functioneren van de IC en inventarisatie van de gewenste competenties om de complementariteit in de IC te blijven borgen. De heren Frits Verhoef en Klaas Evert Engelse zijn na goedkeuring door de Gemeente Amsterdam op 1 augustus 2024 formeel toegetreden.

Er is ingestemd met 7 (vervolg)financieringen waarvan het grootste deel is gerealiseerd. De portefeuille blijft gevarieerd en verschuift meer en meer naar circulaire projecten en bedrijven. Daarbij is steeds vaker een deel van de financiering gericht op productinnovatie en werkkapitaal, naast de meer traditionele financiering van assets en projecten. De aandacht voor het beheer van de lopende portefeuille is bestendig. Een groeiend deel van de besluitvorming heeft dan ook betrekking gehad op eerdere investeringen: uitbreiding, herstructurering, afwikkeling of desinvestering.

Er zijn in 2023 bij behandelde dossiers geen situaties gesignaleerd van (potentiële) conflicts of interest van IC-leden. De IC is wel geïnformeerd en betrokken geweest bij het voorkomen van tegenstrijdige belangen in het fondsmanagement.

De IC heeft bij de reglementaire evaluatie (artikel 10.1) vastgesteld dat het beoordelings- en besluitvormingsproces effectief en efficiënt verloopt. De commissie is complementair samengesteld, goed op elkaar ingespeeld en de benodigde kennis en ervaring is aanwezig. Het opvolgingsschema is dusdanig bijgesteld dat wisselingen in de IC gespreid kunnen verlopen ten behoeve van de continuïteit. De informatievoorziening vanuit het fondsmanagement is adequaat en is naar behoefte van de IC nader aangevuld en gestructureerd.

Amsterdam, 27 september 2024

Namens de Investeringscommissie

K.E. Engelse, voorzitter (vanaf 1 augustus 2023)

Amsterdams Klimaat en Energiefonds
Jaarrekening
2023

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2023 (voor resultaatbestemming)

	referentie	31-12-2023	31-12-2022
Vaste Activa			
<i>Financiële Vaste Activa</i>	1		
Verstrekte leningen		39.145.823	42.389.973
Deelnemingen		<u>3.875.374</u>	<u>2.717.153</u>
		43.021.198	45.107.126
Vlottende Activa			
Te ontvangen interest	2	432.047	629.519
Liquide middelen	3	<u>1.125.920</u>	<u>286.209</u>
		1.557.967	915.728
Kortlopende schulden en overlopende passiva	4	<u>163.811</u>	<u>165.693</u>
Uitkomst van vlottende activa min kortlopende schulden		<u>1.394.156</u>	<u>750.035</u>
Uitkomst van activa minus schulden		<u>44.415.354</u>	<u>45.857.161</u>
<i>Eigen vermogen</i>	5+6		
Geplaatst participatiekapitaal		33.344.766	37.484.766
Overige reserve		8.372.395	7.542.985
Onverdeeld resultaat		<u>2.698.193</u>	<u>829.410</u>
		44.415.354	45.857.161

3.2 Winst- en verliesrekening over 2023

	referentie	2023	2022
<i>Opbrengsten uit beleggingen</i>			
Dividend/gerealiseerde waardevermindering	7	-	219.772
Interest	7	3.356.719	3.342.837
		3.356.719	3.562.609
<i>Waardeveranderingen van beleggingen</i>			
Bijzondere waardeverandering financiële vaste activa		-	(906.222)
Mutatie voorziening en kwijtscheldingen lening en rente			(1.164.158)
		-	(2.070.380)
Totaal bedrijfsopbrengsten		3.356.719	1.492.229
<i>Operationele kosten</i>			
Beheervergoeding	8	655.285	660.444
Overige kosten		3.242	2.375
Totaal Bedrijfslasten		658.526	662.819
Totaal bedrijfsresultaat		2.698.193	829.410
Netto resultaat over de verslagperiode		2.698.193	829.410

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Het Fonds is opgericht op 4 juli 2013 met een looptijd van 15 jaar, met een eventuele verlenging van maximaal 5 jaar met wederzijdse instemming van de beheerder en de twee participanten.

Bij aanvang van het Fonds is 44.754.500 euro vermogen gecommiteerd. Het Fonds mag het gecommiteerde vermogen, vermeerderd met de eventueel gerealiseerde winsten en verminderd met eventuele verliezen, gedurende de looptijd van de hoofdovereenkomst revolverend investeren. Het gecommiteerde vermogen kan gedurende de looptijd van het Fonds worden verhoogd met instemming van de participanten.

Het Fonds wordt ten behoeve van haar participanten als fiscaal transparant aangemerkt.

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Bij de opstelling van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 vrijwillig toegepast. Aangezien het Fonds per balansdatum is ingeschreven als beleggingsfonds van een geregistreerde fondsbeheerder (Light beheerder).

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Algemeen

Alle in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in euro's, tenzij anders vermeld. Tenzij anders vermeld worden de in de balans opgenomen posten gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de beheerder oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde

waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's zijn overgedragen aan de koper.

Op basis van de huidige inschatting van de fondsbeheerder is er rekening houdend met het vermogen van het fonds om te voldoen aan haar kortlopende verplichtingen, er geen sprake is van externe financieringen en er positieve kasstromen uit operationele activiteiten zijn, geen indicatie dat het AKEF haar operationele activiteiten niet zou kunnen voortzetten zonder externe steun. De jaarrekening is daarom opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) verstaan. Hierbij is er geen sprake van derivaten.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin geen invloed van betekening op het zakelijk financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardevermindering.

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van financiële vaste activa worden bepaald op basis van de beste inschatting van de beheerder van de toekomstige verdien capaciteit / verwachte toekomstige kasstromen van de individuele investeringen, rekening houdend met de verkregen zekerheden.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva

Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde; de vorderingen, voor zover nodig, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten, zoals in het jaarverslag vermelde ontvangen dividenden, interest, koersresultaten en valutaresultaten en anderzijds de lasten, zoals de beheer- en prestatievergoeding. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Belastingen

Het Fonds wordt als fiscaal transparant aangemerkt. Uit hoofde hiervan is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

3.4 Toelichting op de balans per 31 december 2023

1 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende de verslagperiode is als volgt:

Beleggingen	31-12-2023	31-12-2022
<i>Verstrekte leningen:</i>		
Stand begin van de verslagperiode	42.389.973	41.829.217
Verstrekte leningen	2.840.400	6.301.087
Kapitalisatie rente op leningen	1.186.338	1.619.811
Aflossing op leningen	(7.348.430)	(6.215.984)
Kwijtscheldingen	77.542	20.000
Mutatie voorziening		(1.164.158)
Totaal verstrekte leningen	39.145.823	42.389.973
	-	-
<i>Deelnemingen:</i>		
Stand begin van de verslagperiode	2.717.153	2.856.655
Aankopen	1.158.220	1.050.485
Verkopen	1	(283.765)
Bijzondere waardeverandering	-	(906.222)
Totaal Deelnemingen	3.875.374	2.717.153
Geïnvesteed vermogen eind van de verslagperiode	43.021.198	45.107.126

Het geïnvesteed vermogen kan als volgt worden onderverdeeld:

	31-12-2023	31-12-2022
<i>Deelnemingen</i>		
Ebike Network B.V.	-	1.874.551
Amsterdam Energy Arena B.V.	166.666	166.666
Aectual Holding B.V.	1.658.220	500.000
ByBorre Holding B.V.	2.050.485	2.050.485
	3.875.371	4.591.702
Bijzondere waardeverandering		(1.874.549)
	3.875.371	2.717.153

	Standplaats	Aandeelbelang
Amsterdam Energy Arena B.V.	Amsterdam	25%
Aectual Holding B.V.	Amsterdam	19,6%
ByBorre	Amsterdam	11,7%

	31-12-2023	31-12-2022
<i>Leningen:</i>		
Orangegas Amsterdam B.V.	-	1.721.274
Ebike Network Amsterdam B.V.	-	307.000
Stichting Broedplaats Contactweg Amsterdam	1.937.500	1.937.500
Growy	3.331.327	3.204.268
Chaincraft Amsterdam B.V.	3.511.977	4.073.893
Amsterdam Energy Arena B.V.	1.285.378	1.523.039
Bio Energy Netherlands B.V.	5.969.974	6.512.699
Flexflueler 001 B.V. (Titan)	3.140.625	4.050.376
Aectual Holding B.V.	897.021	1.826.526
City Barging B.V.	302.990	1.438.988
ByBorre Lab B.V.	1.662.929	1.899.514
Urban Mine B.V.	5.344.598	5.676.056
Trunkrs B.V.	3.152.910	3.152.910
Wocozon Services B.V.	1.920.942	1.783.380
Bambooder Biobased Fibers B.V.	3.060.228	1.385.242
Caffe Inc. B.V.	1.086.616	1.011.501
Circotex B.V.	4.465.659	4.145.376
Watermeln Asset B.V.	779.422	-
New Optimist B.V.	324.991	-
Billie Wonder B.V.	152.763	-
	42.327.850	45.649.542
Voorziening	(3.182.026)	(3.259.569)
	39.145.824	42.389.973
	43.021.198	45.107.126

In 2023 is voor een bedrag van € 77.542 kwijtgescholden op een rentefactuur waarvoor al een voorziening was opgenomen. Verder was er in 2023 geen noodzaak om aanvullende voorzieningen of bijzondere waardeveranderingen op te nemen.

Van de uitgezette leningen staat per 31 december 2023 een bedrag van € 579.746 (2022: € 2.821.387) op een geblokkeerde rekening. Dit bedrag zal worden vrijgegeven nadat aan de overeengekomen (verstrekking) voorwaarden is voldaan. Over het bedrag op de geblokkeerde rekening wordt een bereidstellingsprovisie in rekening gebracht.

Wij benadrukken dat de realiseerbare waarde van de individuele financieringen onderhevig is aan de verhoogde mate van onzekerheid in verband met de inherente subjectiviteit gekoppeld aan de gehanteerde veronderstellingen en assumpties. Deze mate van onzekerheid wordt verhoogd door de huidige uitdagende macro-economische situatie op de ontwikkeling van de projecten en daarmee de toekomstige kasstroomverwachtingen van de individuele kredietnemers.

2 Te ontvangen interest

	31-12-2023	31-12-2022
Te ontvangen interest	432.047	629.519
	<u>432.047</u>	<u>629.519</u>

Te ontvangen interest heeft betrekking op per balansdatum nog niet ontvangen interest uit hoofde van verstrekte leningen. Dit zijn posities met een looptijd van minder dan een jaar.

3 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
Rabobank	1.125.920	286.209
	<u>1.125.920</u>	<u>286.209</u>

De liquide middelen aan het einde van 2023 bedragen € 1.125.920. Hiervan is € 6.320 ter vrije beschikking en is € 1.119.600 gecommiteerd aan diverse projecten. De gecommiteerde bedragen zullen worden vrijgegeven nadat aan de overeengekomen (verstrekking) voorwaarden is voldaan. Over vrijwel alle gecommiteerde bedragen wordt een bereidstellingsprovisie in rekening gebracht.

4 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden hebben betrekking op nog te betalen beheervergoeding. Dit is een positie met een looptijd van minder dan een jaar. Rekening-courant beheerder heeft betrekking op een per balansdatum reeds overgeboekte capital call door Beheerder ten behoeve van een transactie in 2024 en betaalde bankkosten voor 2024.

	31-12-2023	31-12-2022
<i>Overige schulden</i>		
Beheervergoeding	163.629	165.693
Kortlopende verplichtingen t.b.v. investeringen	-	-
Rekening-courant beheerder	181	
	<u>163.811</u>	<u>165.693</u>

5 Fondsvermogen per 31 december 2023

	<u>Gemeente Amsterdam</u>	<u>E3 B.V.</u>	<u>Totaal</u>
<i>Geplaatst participatie kapitaal</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2022	37.481.012	3.754	37.484.766
Opgevraagd vermogen	3.959.602	398	3.960.000
Terugbetaald vermogen	<u>(8.099.185)</u>	<u>(815)</u>	<u>(8.100.000)</u>
Stand 31 december 2023	33.341.429	3.337	33.344.766
<i>Overige reserve</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2022	7.542.228	757	7.542.985
(Onttrekking) / toevoeging	<u>829.327</u>	<u>83</u>	<u>829.410</u>
Stand 31 december 2023	8.371.555	840	8.372.395
<i>Onverdeeld resultaat</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2022	829.327	83	829.410
Onttrekking resultaat vorig boekjaar	(829.327)	(83)	(829.410)
(Onttrekking) / toevoeging resultaat	<u>2.697.922</u>	<u>271</u>	<u>2.698.193</u>
Stand 31 december 2023	2.697.922	271	2.698.193
			-
Fondsvermogen eind periode	<u>44.410.905</u>	<u>4.449</u>	<u>44.415.354</u>
<i>Gecommitteerd vermogen</i>			
Gecommitteerd vermogen	44.750.000	4.500	44.754.500
Opgevraagd vermogen	33.341.429	3.337	33.344.766
Overige reserve	8.371.555	840	8.372.395
Onverdeeld resultaat	<u>2.697.922</u>	<u>271</u>	<u>2.698.193</u>
Resterend gecommiteerd vermogen	<u>22.478.047</u>	<u>2.275</u>	<u>22.480.322</u>
Totaal beschikbaar fondsvermogen	<u>55.819.476</u>	<u>5.612</u>	<u>55.825.088</u>

6 Fondsvermogen per 31 december 2022

	Gemeente Amsterdam	E3 B.V.	Totaal
<i>Geplaatst participatie kapitaal</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2021	37.550.470	3.761	37.554.231
Opgevraagd vermogen	6.724.323	677	6.725.000
Terugbetaald vermogen	(6.793.781)	(684)	(6.794.465)
Stand 31 december 2022	37.481.012	3.754	37.484.766
<i>Overige reserve</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2021	7.514.753	754	7.515.507
(Onttrekking) / toevoeging	27.475	3	27.478
Stand 31 december 2022	7.542.228	757	7.542.985
<i>Onverdeeld resultaat</i>			
Het verloop gedurende de verslagperiode is als volgt:			
Stand per 31 december 2021	27.475	3	27.478
Onttrekking resultaat vorig boekjaar	(27.475)	(3)	(27.478)
(Onttrekking) / toevoeging resultaat	829.327	83	829.410
Stand 31 december 2022	829.327	83	829.410
			-
Fondsvermogen eind periode	<u>45.852.567</u>	<u>4.594</u>	<u>45.857.161</u>
<i>Gecommitteerd vermogen</i>			
Gecommitteerd vermogen	44.750.000	4.500	44.754.500
Opgevraagd vermogen	37.481.012	3.754	37.484.766
Overige reserve	7.542.228	757	7.542.985
Onverdeeld resultaat	829.327	83	829.410
Resterend gecommiteerd vermogen	<u>15.640.543</u>	<u>1.586</u>	<u>15.642.129</u>
Totaal beschikbaar fondsvermogen	<u>53.121.555</u>	<u>5.340</u>	<u>53.126.895</u>

3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

7 Opbrengsten uit financiële vaste activa

De volgende opbrengsten uit financiële vaste activa zijn geboekt:

	2023	2022
Dividend/effect van de aandeelverkoop	-	219.772
Renteinkomsten	3.356.719	3.342.837
	3.356.719	3.562.609

8 Bedrijfslasten

Beheervergoeding

De beheerder brengt een beheervergoeding in rekening voor het beheren van het Fonds van 1,0% van het oorspronkelijke gecommiteerd vermogen plus 0,5% van het geïnvesteerd vermogen waarbij desinvesteringen met een vertraging van 6 maanden worden afgetrokken en voorzieningen direct. Bij een geïnvesteerd vermogen van dan 30 miljoen euro en minder dan 10 projecten onder beheer, wordt weer teruggevallen naar de oorspronkelijke afspraak van 1,5% per jaar over het daadwerkelijk geïnvesteerd vermogen. De beheervergoeding wordt elk kwartaal vastgesteld en uitbetaald. De vaste beheervergoeding voor 2023 is € 655.285 (2022: € 660.444).

Prestatievergoeding

Aan de beheerder van het Fonds wordt op projectbasis een prestatievergoeding uitgekeerd, indien:

- voor projecten die voor 2021 zijn uitgevoerd, een gemiddeld netto financieel rendement van minstens 7% per jaar is gerealiseerd bij afsluiting van de financiering (volledige aflossing, herfinanciering en/of verkoop aandelen) aan een project. Voor projecten vanaf 2021 dient het gemiddeld netto financieel rendement minimaal 4% te zijn;
- en een maatschappelijk rendement van minimaal 3 kg CO₂-besparing per gemiddelde geïnvesteerde euro per jaar wordt gerealiseerd.

In 2023 zijn er wel financieringen volledig afgerond, maar is er geen prestatievergoeding in rekening gebracht.

9 Verbonden partijen

De aan het Fonds verbonden partijen zijn de fondsbeheerder: E3 B.V. en portfoliomanagers: Mevr. E. Harrewijn, Dhr. C. Heijsteeg, Dhr. M. Hendriks, Dhr. J. Meinders, Dhr. L. Bertels (t/m juni 2023) en Mevr. N. Geerts (vanaf juni 2023).

Over 2023 is € 655.285 beheervergoeding uitgekeerd aan de fondsbeheerders. De uitkering van de beheervergoeding heeft tegen marktconforme tarieven plaatsgevonden. Onder de beheervergoeding vallen alle aan het Fonds gerelateerde kosten. Deze worden niet afzonderlijk aan het Fonds in rekening gebracht.

10 Personeel

Het Fonds had gedurende de periode van verslaggeving geen personeel in dienst.

11 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Op 31 december 2023 heeft het fonds € 1.119.600 aan gecommiteerde financieringen uitstaan.

12 Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van het fonds zal jaarlijks worden toegevoegd aan de reserves van het fonds.

13 Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Van 1 januari tot en met 27 september 2024 is voor € 6.550.000 aan capital calls uitgestuurd en ontvangen van de participanten van het Fonds in verband met vier vervolfinancieringen en twee nieuwe projecten. In totaal is in deze periode € 6.339.793 uitgeboekt en is € 125.000 gedecommitteerd.

Van 1 januari tot en met 27 september 2024 zijn er voorzieningen getroffen van in totaal € 1.000.000.

Op 27 september 2024 heeft het fonds € 1.088.140 aan gecommiteerde financieringen uitstaan. Deze bedragen zullen worden vrijgegeven nadat aan de overeengekomen (verstrekking) voorwaarden is voldaan.

Amsterdam, 27 september 2024
Directie E3 B.V.

4 Overige gegevens

Persoonlijke belangen directie van de beheerder

De bestuurders van de beheerder hebben gedurende het boekjaar geen (in)directe belangen gehouden in de financiële vaste activa waar het Fonds in participeert.

Accountantscontrole

De jaarrekening is gecontroleerd door Forvis Mazars N.V. De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

5 Controleverklaring van de accountant